

Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Ekonomická fakulta

Katedra práva

Bakalářská práce

Obecně závazné vyhlášky obcí

Vypracoval: Jakub Čermák
Vedoucí práce: JUDr. Rudolf Hrubý

České Budějovice 2018

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci jsem vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47 zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to – v nezkrácené podobě/v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Ekonomickou fakultou – elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

Datum

Podpis studenta

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval panu JUDr. Rudolfu Hrubému za odborné vedení a pomoc při zpracování této práce. Dále děkuji především zaměstnancům Úřadu městyse

Ledenice, především paní Zdeňce Herdové za poskytnutí potřebných informací a podkladů.

Obsah

1. ÚVOD, CÍL, METODIKA PRÁCE.....	3
1.1 Úvod.....	3
1.2 Cíl práce.....	4
1.3 Metodika práce, hypotézy.....	4
2. TEORETICKÁ ČÁST.....	5
2.1 Zákon o obcích.....	6
2.2 Orgány obce.....	6
2.3 Obecně závazné vyhlášky.....	8
2.3.1 Základní požadavky na tvorbu obecně závazných vyhlášek.....	8
2.3.2 Postup při tvorbě a zpracování obecně závazné vyhlášky.....	9
2.3.3 Postup při vydávání obecně závazných vyhlášek a obsahové požadavky na ně	10
2.3.4 Příprava návrhu obecně závazné vyhlášky.....	10
2.3.5 Podepsání obecně závazné vyhlášky.....	11
2.3.6 Vyhlášení a účinnost obecně závazné vyhlášky, její evidence.....	11
2.3.7 Zaslání obecně závazné vyhlášky státním orgánům.....	11
2.4 Obecně závazné vyhlášky o místních poplatcích.....	12
2.4.1 Obecně k zákonnému zmocnění k vydání obecně závazné vyhlášky o místních poplatcích.....	12
2.4.2 Obecně závazná vyhláška o místním poplatku ze psů.....	13
2.4.3 Obecně závazná vyhláška o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění a využívání a odstraňování komunálních odpadů.....	15
2.5 Obecně závazné vyhlášky o veřejném pořádku.....	17
2.5.1 Veřejné prostranství a jeho vymezení v obecně závazné vyhlášce.....	18
2.5.2 Regulace provozní doby hostinských zařízení.....	19
2.5.3 Obecně závazná vyhláška regulující pohyb psů v obci.....	19
2.5.4 Regulace hluku.....	20
2.5.5 Regulace hazardu v obci.....	21
3. PRAKTICKÁ ČÁST.....	22
3.1 Obecně závazné vyhlášky města Lišova.....	23
3.2 Obecně závazné vyhlášky městyse Ledenice.....	24
3.3 Obecně závazné vyhlášky města Trhové Sviny.....	26
4. ANALYTICKÁ ČÁST – zhodnocení.....	27
4.1 Obecně závazné vyhlášky o místních poplatcích.....	27
4.1.1 Obecně závazná vyhláška o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání, a odstraňování komunálních odpadů	27
4.1.2 Obecně závazná vyhláška o místním poplatku ze psů.....	29

4.2	Obecně závazné vyhlášky o veřejném pořádku.....	30
4.2.1	Obecně závazná vyhláška o zákazu konzumace alkoholických nápojů na některých veřejných prostranstvích.....	30
4.2.2	Obecně závazná vyhláška o nočním klidu.....	31
4.2.3	Obecně závazná vyhláška stanovující pravidla pro pohyb psů.....	32
4.2.4	Obecně závazná vyhláška o omezení hazardu.....	33
4.2.5	Obecně závazná vyhláška o omezení provozní doby hostinských provozoven	34
4.3	Obecně k náležitostem a formální úpravě obecně závazných vyhlášek.....	35
4.4	Jiné návrhy na zlepšení.....	36
5.	Závěr.....	37
6.	Summary.....	38
7.	Seznam zkratk zákonů a literatury.....	39
8.	Seznam použitých zdrojů.....	40

1. ÚVOD, CÍL, METODIKA PRÁCE

1.1 Úvod

Územní samospráva spolu s místními správními úřady utváří místní správu, jakožto základní stupeň veřejné správy. Územní samosprávu členíme dále na samosprávu krajů a obcí.

Samosprávu realizují obce svým vlastním jménem, na svoji majetkovou odpovědnost a se svými prostředky. V současné době obce realizují samosprávu dvěma typy působnosti. Jde o samostatnou působnost a o přenesenou působnost.

Samostatná působnost znamená, že obec spravuje své záležitosti samostatně a přenesená působnost je výkon státní správy, kdy stát přenesl na obce výkon některých činností, spojených se státní správou.

Podle věcné působnosti se právní předpisy územní samosprávy rozlišují na obecně závazné vyhlášky v samostatné působnosti a nařízení v přenesené působnosti. Nařízení se v této práci dále již nebudu věnovat, neboť se zabývám hlavně obecně závaznými vyhláškami obcí.

V případě obecně závazné vyhlášky jde o právní předpis, kterým může územní samosprávný celek stanovit povinnosti, příkazy, zákazy. Obecně závaznou vyhlášku je obec oprávněna vydat, nikoli povinna vydat, což je v souladu s procesem jejich přijímání zastupitelstvem, které její vydání může, ale nemusí schválit.

Právní předpisy obce se po schválení a vyhlášení stávají součástí právního řádu České republiky.

Nyní je v České republice přibližně 6 000 obcí a městysů, z nichž naprostá většina z nich využívá možnosti upravovat některé místní záležitosti vydáním vlastního právního předpisu – obecně závazné vyhlášky. Tyto obecně závazné vyhlášky tedy nejsou individuálním právním aktem, ale normativním právním aktem, a povinnost se jimi řídit má každý subjekt, který se na území obce bude nacházet.

Určitě se jedná o jednu z nejvýznamnějších činností, kterými se zabývá volené zastupitelstvo obce.

Vzhledem k výše uvedenému jsem se rozhodl se v této práci zaměřit na analýzu již vydaných obecně závazných vyhlášek města Lišova, města Trhové Sviny a také městyse Ledenice, a to především z pohledu jejich obsahové stránky.

1.2 Cíl práce

Cílem této práce je analýza obecně závazných vyhlášek obcí, především z pohledu jejich obsahové stránky. Bakalářská práce se dělí na dvě hlavní části, a to na část teoretickou a praktickou.

V teoretické práci se zaměřím na vymezení nejdůležitějších pojmů souvisejících s obecně závaznými vyhláškami, dále zde podrobněji rozeberu zákonná zmocnění a další možnosti, díky kterým mohou dané obce vydat dané obecně závazné vyhlášky. Zabývám se zde také teoretickým vzhledem co do procesní stránky obecně závazných vyhlášek.

V praktické části se pak zabývám obecně závaznými vyhláškami, která vydala města Lišov a Trhové Sviny a také městys Ledenice. Následně některé z nich podrobně rozeberu, porovnáám a zmíním některé odlišnosti, které v daných obecně závazných vyhláškách lze spatřovat. Nakonec vyslovím doporučení na zlepšení daného stavu.

1.3 Metodika práce, hypotézy práce

V práci je vycházeno především z dostupné literatury, platných právních předpisů a dalších podkladů týkající se tématu obecně závazných vyhlášek.

V první, tj. teoretické části práce, byl použit zejména Zákon o obcích (obecní zřízení), Listina základních práv a svobod, Ústava České republiky a další dostupná literatura.

V druhé, tj. praktické části práce, byly využity získané informace a další podklady získané k dané problematice obecně závazných vyhlášek měst Lišov, Trhové Sviny a městyse Ledenice (dotazníkovým šetřením, konzultacemi a také internetovými stránkami daných měst). Podporou byly také metodické pomůcky Ministerstva vnitra pro vydávání obecně závazných vyhlášek.

Hypotézy práce sestávají zejména z následujících otázek:

1/Snížil se počet černých skládek, množství směsného odpadu vzhledem k vydané obecně závazné vyhlášce v obci a zvýšilo se množství vytríděného odpadu nebo odpadu uloženého ve sběrném dvoře?

2/ Snížil se počet stížností na porušování doby nočního klidu vzhledem k vydané obecně závazné vyhlášce v obci?

3/Omezila se konzumace alkoholu na veřejných prostranstvích vzhledem k vydané obecně závazné vyhlášce v obci?

2 TEORETICKÁ ČÁST

2.1 Zákon o obcích

Zákon o obcích v § 1 až 3 uvádí, že:

„Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.

Obec je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek. Obec vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající.

Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem.

Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem.

Obec je městysem, pokud tak na návrh obce stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády.“

2.2 Orgány obce:

Zastupitelstvo obce: jde o základní orgán obce, samostatně ji spravuje. Ostatní orgány jsou od zastupitelstva odvozeny (mohou volit starostu nebo další členy Rady obce). Obecní zastupitelstvo odpovídá hlavně za dodržení rozvojového plánu obce a také za hospodaření s majetkem obce. Členové zastupitelstva jsou voleni v obecních, jinak rovných, přímých a také tajných volbách, uplatňuje se zde princip na čtyřleté funkční období. Zastupitelé se scházejí podle potřeby, minimálně však jednou za 3 měsíce. Jednání zastupitelstva jsou veřejná, jsou tedy přístupna i občanům dané obce. Zastupitelstvo může mít od 5 do 77 členů dle velikosti obce.

Zastupitelstvo obce schvaluje program rozvoje obce, obecně závazné vyhlášky obce, zřizuje a ruší výbory a plní i další úkoly stanovené zákonem, v samostatné působnosti obce.

Rada obce (nebo rada městyse či také obecní rada) je výkonným orgánem v obce v její samostatné působnosti, za svoji činnost odpovídá zastupitelstvu obce. Má vždy lichý počet členů, od 5 – 11 dle velikosti dané obce. Radu obce volí zastupitelstvo – členem je starosta, dále místostarosta a případně další členové zastupitelstva. Do činnosti Rady obce patří zejména dohled nad hospodařením dané obce, schvalování obecního rozpočtu a také zřizování komisí a odborů obecního úřadu. Rada obce se schází dle uvážení a aktuální potřeby, její jednání jsou neveřejná. Rada obce je schopna se usnášet, pokud je přítomna nadpoloviční

většina všech členů. Aby tedy bylo rozhodnutí přijato, musí s ním souhlasit nadpoloviční většina všech členů Rady obce, nikoli jen nadpoloviční většina přítomných.

Starosta obce reprezentuje obci navenek. Starosta například odpovídá za informování veřejnosti o činnosti dané obce, svolává a často i řídí zasedání zastupitelstva i rady obce, následně podepisuje spolu s ověřovateli zápis z jednání zastupitelstva obce a zápis z jednání rady obce, spolu s místostarostou podepisuje právní předpisy obce (například obecně závazné vyhlášky obce).

Místostarosta – určuje jej zastupitelstvo obce, zpravidla zastupuje starostu v době jeho nepřítomnosti, či v době, kdy svou funkci nevykonává. Může být zastupitelstvem zvoleno více místostarostů, kterým mohou být svěřeny různé úkoly. Spolu se starostou místostarosta podepisuje právní předpisy obce.

Článek 104 odstavce 3 Ústavy ČR zmiňuje, že: *„Pravomoc obce vydávat obecně závazné vyhlášky je zaručena přímo Ústavou České republiky.“*

Listina základních lidských práv a svobod dále uvádí: *„Povinnosti mohou být ukládány pouze na základě zákona, v jeho mezích a pouze při zachování základních lidských práv a svobod.“*

Oprávnění obce vydávat obecně závazné vyhlášky konkretizuje dále § 35 odstavce 1 a 2 Zákona o obcích.

Je potřeba připomenout, že vydávání obecně závazných vyhlášek spadá do tzv. vyhrazených pravomocí zastupitelstva obce – to znamená, že takto vyhrazenou záležitost si nemůže na sebe převzít jiný orgán a ani orgán, jemuž jsou takové pravomoci zákonem svěřeny, je nemůže (být dobrovolně) na jiný orgán delegovat.

2.3 Obecně závazné vyhlášky

2.3.1 Základní požadavky na tvorbu obecně závazných vyhlášek

Obecně závazná vyhláška musí splňovat podmínku příslušnosti orgánu, který ji vydal – tedy zastupitelstvu.

Působnost obecně závazné vyhlášky se omezuje jen na území obce, měla by tedy upravovat záležitosti na úrovni místního významu, a nikoli například krajského.

Obecně závazná vyhláška by také jako podzákoný právní předpis neměla upravovat záležitosti, které jsou již upraveny jinými zákony, tedy zákony vyšší právní síly.

Smyslem obecně závazné vyhlášky by také, pokud možno, neměla být jen volná reprodukce (tedy opakování citace) jiných zákonů, ale samostatná správa vlastních záležitostí.

Tvorba obecně závazných vyhlášek, str. 7, uvádí:

„Při stanovení povinnosti je třeba řídit se zásadami rovného přístupu (zákazu diskriminace), kdy případné rozdíly musejí být objektivně zdůvodnitelné, a dále též obecným principem proporcionality (přiměřenosti), tj. provádět regulaci jen v nejmenším možném rozsahu. Tato zásada rovněž znamená, že by obce měly vydávat vyhlášku např. k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku jen tam a tehdy, kde skutečně k narušování veřejného pořádku dochází, tj. v co nejmenším rozsahu vymezit jednání, která jsou na daných místech v obci způsobilá narušit veřejný pořádek, aby prostor pro svobodu občanů zůstal co největší. V praxi to znamená, že by obec měla regulaci určitého chování vztahovat zásadně na určitá ve vyhlášce vymezená místa, případně doby, s přihlédnutím k povaze chování a jeho způsobilosti (významnou měrou) narušit veřejný pořádek v obci.“

Tvorba obecně závazných vyhlášek, str. 8, dále uvádí: *„Bude-li OZV vydána v souladu s výše uvedenými pravidly, neměl by vyvstat problém s její vymahatelností (vynutitelností). V této souvislosti by se proto obce měly řídit principem rozumnosti s přihlédnutím k místním podmínkám té které obce (zejména její velikosti) a při vymezování povinností vždy zodpovědně zvážit jejich potřebnost, nezbytnost, rozsah a účelnost.“*

2.3.2 Postup při tvorbě a zpracování obecně závazných vyhlášek

Tvorba obecně závazných vyhlášek, strana 9, uvádí:

„Podle čl. 104 odst. 3 Úst mohou zastupitelstva obcí (a krajů) v mezích své samostatné působnosti vydávat obecně závazné vyhlášky. Ústava tedy sice zakládá pravomoc obcí k vydání obecně závazných vyhlášek, podrobnější pravidla jejich vydávání ani požadavky na jejich obsahovou stránku již však výslovně neupravuje. Tato pravidla je proto nezbytné dovozovat především z ústavního pořádku, resp. z judikatury Ústavního soudu, která se zabývá přezkumem zákonnosti (ústavnosti) obecně závazných vyhlášek obcí.

Pro věcné posouzení jejího obsahu volí Ústavní soud tzv. test čtyř kroků,²⁾ jemuž musí obecně závazná vyhláška vyhovět, aby mohla být považována za zákonu neodporující. Při testu čtyř kroků Ústavní soud zjišťuje:

- 1. zda obec měla pravomoc vydat napadené ustanovení obecně závazné vyhlášky,*
- 2. zda se obec při vydávání napadeného ustanovení obecně závazné vyhlášky nepohybovala mimo zákonem vymezenou věcnou působnost (zda nejednala tzv. ultra vires, tj. za hranicí své pravomoci),*
- 3. zda obec při jejím vydání nezneužila zákonem svěřenou pravomoc a působnost a*
- 4. zda přijetím napadených ustanovení obec nejednala zjevně nerozumně.*

Ústavní soud při přezkumu zákonnosti obecně závazných vyhlášek rovněž posuzuje, zda byla vyhláška vydána ústavně konformním způsobem, tj. zda ji vydalo zastupitelstvo obce a zda byla řádně vyhlášena (zveřejněna). Kromě toho Ústavní soud zkoumá, zda napadená obecně závazná vyhláška splňuje obecná kritéria kladená na právní předpisy, tj. zda jsou její ustanovení s využitím obvyklých interpretačních postupů určitá a vzájemně nerozporná.“

²⁾ Nález Ústavního soudu ze dne 22.3.2005, sp. zn. Pl. ÚS 63/04 (Prostějov)

2.3.3 Postup při vydávání obecně závazných vyhlášek a obsahové požadavky na ně

Pro proces vydávání obecně závazných vyhlášek platí několik pravidel:

Obecně závaznou vyhlášku vydává jen zastupitelstvo obce a nikdo jiný (žádný jiný obecní orgán k tomu není příslušný).

Záleží plně na vůli zastupitelstva obce, zda určitou oblast samostatné působnosti podrobí regulaci, a pokud ano, tak do jaké míry (pokud ovšem nebude regulace v rozporu se zákonem).

Obec by měla vždy předem velmi pečlivě promyslet, „co“ vlastně regulací sleduje, jaký cíl má být naplněn. Neměla by také zapomenout na právní posouzení, tedy zda může vůbec danou oblast obecně závaznou vyhláškou regulovat.

Není vhodné (a vlastně ani zákonné) vydávat obecně závaznou vyhlášku, která by regulovala oblast, která je již regulována jinými zákony.

Nemělo by se zapomenout, zda je plnění povinností, které by obecně závazná vyhláška stanovila, vůbec reálně zkontrolovatelné – i sebelepší regulace bude postrádat smysl tam, kde není dobře zajištěna kontrola a vynucování povinností uložených v dané obecně závazné vyhlášce.

2.3.4 Příprava návrhu obecně závazné vyhlášky

Na obecně závaznou vyhlášku jakožto právní předpis jsou kladeny určité obsahové požadavky, které by se daly zjednodušeně definovat jako normativnost a srozumitelnost.

Je vhodné, aby byl konkrétní návrh obecně závazné vyhlášky (její text) připraven ještě před zasedáním zastupitelstva obce, kde by mělo dojít k jejímu přijetí. Zákon o Obecním zřízení takový požadavek nicméně nestanoví. Ukazuje se však, že v praxi je velmi nepraktické, pokud zastupitelé hlasují o přijetí závazné vyhlášky, ačkoli se s ní předem neseznámili.

Podle Tvorby obecně závazných vyhlášek, strana 31, je tu však kromě toho ještě jedna daleko podstatnější námitka: *„Osoba, která by takový předpis následně porušila, by se u soudu mohla bránit tím, že proces projednávání vyhlášky zastupitelstvem byl zmatečný, neboť zastupitelé schválili vydání právního předpisu, s jehož obsahem se nemohli předem seznámit, takže vyhlášená obecně závazná vyhláška sotva může po obsahové stránce odpovídat vůli zastupitelstva.“*

2.3.5 Podepsání obecně závazné vyhlášky

Podle § 104 odst. 2 Zákona o obcích podepisuje právní předpisy obce starosta spolu s místostarostou. Jejich podpis osvědčuje, že příslušný dokument je skutečně zastupitelstvem schválený právní předpis (obecně závazná vyhláška) a že jeho obsah odpovídá vůli zastupitelstva. Pokud funkce starosty není obsazena nebo pokud ji dočasně nevykonává, podepíše předpis pouze místostarosta (je-li místostarostů více, ten, který je určen pro zastupování starosty; v takovém případě může další místostarosta rovněž připojit svůj podpis).

Absence některého z podpisů nemá za následek neúčinnost, neexistenci, či neplatnost obecně závazné vyhlášky, pokud byla řádně vyhlášena (srovnej náleží Ústavního soudu ze dne 3.12.1996, spisová značka Pl. ÚS 1/96). Stejně tak nemá relevanci ani případné odmítnutí podpisu (Zákon o obcích (obecní zřízení) žádné právo veta obdobné prezidentskému vetu zákonů starostovi ani místostarostovi nedává). Určitým problémem by mohla být pouze absence jakéhokoli podpisu na obecně závazné vyhlášce. V takovém případě by se totiž nabízela otázka, zda příslušný akt má vůbec povahu obecně závazné vyhlášky, byť by byl řádně vyhlášen. Obecně závaznou vyhlášku není nutné opatřovat razítkem obce, byť jde ve většině obcí o zvyklost (nemělo by však být používáno razítko se státním znakem, protože vydání vyhlášky je projevem samostatné působnosti obce, a nikoli výkonem státní moci).

2.3.6 Vyhlášení a účinnost obecně závazné vyhlášky, její evidence

Dle § 12 zákona o obcích se vyhlášení provede tak, že se právní předpis obce vyvěsí na úřední desce obecního úřadu po dobu 15 dnů. Dnem vyhlášení právního předpisu obce je první den jeho vyvěšení na úřední desce, účinnosti nabývá patnáctým dnem po dni vyhlášení není-li v ní stanoven jiný počátek účinnosti (pozdější, nebo, vyžaduje-li to naléhavý obecný zájem, i dřívější, ne však dříve než ke dni vyhlášení). Kromě toho může obec uveřejnit právní předpis obce způsobem v místě obvyklým.

Mnohé obce zveřejňují své právní předpisy například na internetu, povinné to však není. Obec také vede evidenci právních předpisů, které vydala – evidence by měla obsahovat číslo předpisu v rámci kalendářního roku, název právního předpisu, datum jeho schválení, datum nabytí jeho platnosti, datum nabytí jeho účinnosti, popřípadě i datum pozbytí jeho platnosti.

2.3.7 Zaslání obecně závazné vyhlášky státním orgánům

V souladu s §12 odstavce 6 Zákona o obcích musí obec zaslat obecně závaznou vyhlášku neprodleně po dni jejího vyhlášení Ministerstvu vnitra, které vykonává dozor nad obecně závaznými vyhláškami. Zvláštní zákony pak dále ukládají povinnost zaslat obecně závaznou vyhlášku i jiným orgánům, dle její povahy.

2.4 Obecně závazné vyhlášky o místních poplatcích

2.4.1 Obecně k zákonnému zmocnění k vydání obecně závazných vyhlášek o místních poplatcích

Znění zákonného zmocnění § 14 odstavce 2 Zákona o místních poplatcích:

„Poplatky zavede obec obecně závaznou vyhláškou, ve které upraví podrobnosti jejich vybírání, zejména stanoví konkrétní sazbu poplatku, vznik a zánik poplatkové povinnosti, lhůty pro plnění ohlašovací povinnosti, splatnost, úlevy, a případně osvobození od poplatků. U poplatku za užívání veřejného prostranství určí místa, která v obci podléhají poplatku za užívání veřejného prostranství.“

Listina základních práv a svobod dále uvádí, že *„daně a poplatky je možné ukládat jen na základě zákona.“* Obce mají tedy zmocnění k možnosti zpoplatnění jen takových skutečností, které zákon výslovně uvádí. Jinými slovy, žádné jiné poplatky, než které zákon uvádí, nelze vydáním obecně závazné vyhlášky zavést, a to dokonce ani v případech, kdyby jejich zavedení bylo vhodné, účelné nebo mělo pro obec jiný prospěch, či bylo dokonce nezbytné.

Ustanovení § 1 Zákona o místních poplatcích obsahuje taxativní výčet všech možných druhů místních poplatků, které obec může na svém území zavést formou obecně závazné vyhlášky.

Jde pouze o tyto následující případy:

- a) poplatek ze psů,
- b) poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt,
- c) poplatek za užívání veřejného prostranství,
- d) poplatek ze vstupného,
- e) poplatek z ubytovací kapacity,
- f) poplatek za povolení vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst,
- g) poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů,
- h) poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace.

Tvorba obecně závazných vyhlášek, strana 48, uvádí: *„Zákonné zmocnění dle § 14 odstavce 2 Zákona o místních poplatcích se od zmocnění v jiných právních předpisech*

liší tím, že je třeba jej vykládat a aplikovat ve spojení s dalšími příslušnými ustanoveními zákona, která upravují podrobnosti jednotlivých druhů poplatků (§ 2 až 10c Zákona o místních poplatcích), a související náležitosti k řádnému vymáhání dodržování obecně závazné vyhlášky, jako jsou sankce za nesplnění povinnosti, případně stanovení správce poplatku (§ 11 až 16 Zákona o místních poplatcích).

Správce poplatku je v souladu s § 14 odstavce 3 Zákona o místních poplatcích obecní úřad (respektive městský úřad či magistrát) s konstatováním v § 15 Zákona o místních poplatcích, že působnost stanovená obecnímu úřadu je vždy výkonem přenesené působnosti.

V oblasti místních poplatků tak dochází k určité dvojkolejnosti výkonu samostatné a přenesené působnosti obce. Zatímco zavádění konkrétních místních poplatků formou obecně závazné vyhlášky vykonávají obce v rámci své samostatné působnosti, samotné vybírání, respektive vynucování úpravy místních poplatků v obecně závazné vyhlášce probíhá v rámci působnosti přenesené.

Každý poplatek je konstruován v následující skladbě, kterou je vhodné v obecně závazné vyhlášce dodržet. Jedná se o vymezení:

- *předmětu poplatku,*
- *základu poplatku,*
- *subjektu poplatku (osoba poplatníka nebo plátce),*
- *vzniku a zániku poplatkové povinnosti,*
- *sazby poplatku,*
- *splatnosti,*
- *ohlašovací povinnosti ke vzniku a zániku poplatkové povinnosti a lhůt k jejímu splnění,*
- *případného osvobození od poplatku.“*

2.4.2 Obecně závazná vyhláška o místním poplatku ze psů

Poplatek ze psů mohou obce zavést podle § 14 odstavce 2 Zákona o místních poplatcích, s poukazem na § 1 písmena a) téhož zákona, jež upravuje zákonný rámec tohoto poplatku.

Mimo poplatků za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů jde o jeden z nejčastěji využívaných druhů zpoplatnění. Je rovněž založen na dlouhé historické tradici a spojuje v sobě jak fiskální, tak i regulační funkci.

V řadě obcí je sice vzhledem k minimálně nastavené sazbě symbolický význam, nicméně účelem a významem tohoto způsobu zpoplatnění není jen úhrada nákladů vztahujících se k zajištění čistoty veřejného prostranství, ale jde také o určitý způsob regulování počtu psů v dané obci nebo městě. Regulační motiv je v praxi vidět zejména na jinak stanovené výši poplatku psů chovaných v bytech nebo v rodinných domech, popřípadě u chovu psů, kteří jejich majitelé chovají v okrajových částech města, včetně historických center měst. Hlavním cílem tedy není a ani nemá být účelem stanovení poplatku posílení místního obecního rozpočtu, ale jeho význam směřuje spíše ve snížení nebo vyrovnání negativních důsledků, které jsou spojeny s chovem psů. V jiném případě by se totiž pojmově nedalo mluvit o poplatku, ale spíše o majetkovou daň, která nespočívá v ekvivalentním plnění za služby poskytované ve veřejném sektoru.

V této souvislosti je možné zmínit rovněž § 24 odstavce 2 Zákona na ochranu zvířat proti týrání, který od 01. 03. 2001 zmocňuje obce k tomu, aby formou obecně závazných vyhlášek mohly upravit pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství a rovněž mohly vymezit určité prostory, kde mohou psi pobíhat volně.

Poplatek je možné vybírat pouze ze psů starších 3 měsíců, jinými slovy, předmětem poplatků je chov psa staršího 3 měsíců. Vybírat poplatek z mladších psů možné není. Věk psa je potom možno zjistit buď z jeho rodokmenu, nebo z informací od poplatníka, který splní ohlašovací povinnost.

Sazba poplatku by měla být nedílnou součástí dané obecně závazné vyhlášky, a stanovuje se konkrétní finanční částkou. Zákon stanoví nejvyšší sazbu poplatku za jednoho psa na 1 500 korun za rok. Avšak u každého dalšího psa je možné dle § 2 odstavce 3 Zákona o místních poplatcích zvýšit tuto maximální výši sazby až o 50%, což je 2 250 korun. Tento postup je však možné použít pouze pro jednoho konkrétního poplatníka, nikoli například pro jednu domácnost, ve které se nachází více psů a každý pes má jiného držitele.

Zvláštní neboli sníženou sazbu poplatku je možno použít pro poživatele invalidních, starobních, vdovských nebo vdoveckých důchodů – zákon zde stanovuje nejvyšší částku na 200 korun za jednoho psa za kalendářní rok a dále pak 300 korun za každého dalšího psa.

Úlevu nebo úplné osvobození od poplatku ze psů je možné poskytnout drželi psa, kterým bude osoba nevidomá, osoba s těžkým zdravotním postižením nebo osoba provádějící výcvik psů určených k doprovodu výše uvedených osob. Úlevu nebo osvobození od poplatku je dále možno poskytnout osobě provozující útulek, který zřizuje obec, případně ještě osobě, které stanoví povinnost držení a používání psa zvláštní právní předpis. Tento rozsah musí obec zachovat, může však ještě vymezit a určit další možnosti úlev a osvobození od daného poplatku, vždy by to však měla předem zvážit a v žádném případě by nemělo docházet k diskriminaci a upřednostňování nebo zvýhodnění nějaké skupiny obyvatel, respektive chovatelů psů.

2.4.3 Obecně závazná vyhláška o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění a využívání a odstraňování komunálních odpadů

Předmětem poplatku je provoz systému obce nakládání s komunálním odpadem. Nakládání s komunálním odpadem upravuje v České republice Odpadový zákon, který obce zmocňuje. Je potřeba zmínit, že předmětem a základem poplatku není produkce odpadu, ale jeho řádná likvidace v souladu s odpadovým zákonem.

Sazba poplatku se tvoří ze dvou částek:

-jednak z částky, jejíž horní zákonná hranice je stanovena až na 250 korun za poplatníka a kalendářní rok

- a dále z částky, která vychází ze skutečných nákladů obce předchozího kalendářního roku na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu, zákonem daná až na částku 750 korun za povinnou osobu a kalendářní rok.

O první částce plně může rozhodovat zastupitelstvo obce, může se v ní zohlednit ochota obce přispívat na provoz systému nakládání s komunálním odpadem z jejích vlastních prostředků.

Druhá částka se pak stanoví jako skutečné náklady na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu předchozího kalendářního roku, kde se daná částka rozúčtuje na jednoho poplatníka.

Jelikož se náklady na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu každým rokem mění, je obvykle nezbytné každý rok druhou složku poplatku upravit změnou (novelizací), případně vydáním nové obecně závazné vyhlášky. Avšak v případě, že sazba poplatku je již nyní stanovena na nejvyšší možnou výši, a rozpočítávání nákladů na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu na osobu se oproti předchozímu roku nezměnil, není nutné a ani možné za tímto účelem obecně závaznou vyhlášku měnit. Je ještě potřeba zmínit, že samotné rozúčtování nákladů na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu na osobu však musí obec provést každý rok, pro případy, kdy se výše poplatku nemění a vyhlášku není potřeba novelizovat, musí být schopna rozpočítávání jednotlivých nákladů na daný kalendářní rok doložit.

Skutečnými náklady se pak rozumějí peněžní prostředky, které obec vynaložila jen na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu od fyzických osob, a nikoli na provoz celého systému „nakládání s komunálním odpadem“.

Není podmínkou, aby výše platby byla nutně úměrná množství odpadu, které poplatník vyprodukuje. Lze ovlivnit pouze druhou složku, která se odvíjí od skutečně vyprodukovaného netříděného odpadu, a může tak ovlivnit snížení množství produkovaného odpadu. Avšak tento motivační charakter je také odvislý od chování ostatních poplatníků, což poněkud devalvuje tento individuální charakter z pohledu ochrany životního prostředí.

Je možné, aby obec jednu z částí sazby tohoto poplatku hradila z vlastních finančních prostředků, a zaplacení od poplatníků nepožadovala. Je však potřeba tuto skutečnost jasně vyjádřit a tuto sazbu vymežit.

Poplatníky poplatku jsou zejména fyzické osoby, které mají v dané obci trvalý pobyt.

Od poplatku lze naopak osvobodit například osoby zdržující se nepřetržitě delší dobu mimo území České republiky, dále osoby po dobu výkonu trestu odnětí svobody nebo pobytu ve vyšetřovací vazbě. Lze také osvobodit poplatníky, který je vlastníkem nebo spoluvlastníkem stavby určené k individuální rekreaci nacházející se na území obce, v případě, pokud má poplatník současně v obci trvalý pobyt. Obce dále mohou osvobodit od poplatku i děti v roce narození, nebo například poplatníka, který je třetím a dalším dítětem ve věku do 16 let (včetně), který žije ve společné domácnosti alespoň s jedním poplatníkem, který má v obci trvalý pobyt. Důvody pro osvobození od poplatku však musí poplatník vždy prokázat.

2.5 Obecně závazné vyhlášky o veřejném pořádku

V úvodu je potřeba zmínit, že dosud žádný právní předpis pojem “veřejný pořádek“ nedefinuje.

Právní slovník uvádí, že je veřejný pořádek “právním předpisem neurčený pojem“, který “obecně smyslu představuje souhrn pravidel nebo zásad chování na veřejnosti“.

Jinou a obsírnější charakteristiku podává Nejvyšší správní soud²⁾. Z jeho pohledu je veřejný pořádek “normativní systém, na němž je založeno fungování společnosti v daném místě a čase a jenž v sobě zahrnuje ty normy právní, politické, mravní, morální a v některých společnostech i náboženské, které jsou pro fungování dané společnosti nezbytné. Nadto je možno pod pojmem veřejného pořádku rozumět také faktický stav společnosti, k němuž je dodržování tohoto heterogenního normativního systému zacíleno. Narušení veřejného pořádku je proto zároveň narušením normy a zároveň narušením optimálního stavu společnosti, který je účelem a dispozicí této normy. V podmínkách současné České republiky coby demokratického právního státu se tak jedná o ty normy, které umožňují fungování společnosti v duchu principů vytýčených v úvodních ustanoveních Ústavy České republiky a její preambule, tedy zejména jako společnosti rovnoprávných, svobodných občanů, kteří jsou si vědomi svých povinností vůči druhým a zodpovědnosti vůči celku, společnosti založené na úctě k právům a svobodám člověka a občana, respektu k lidské společnosti. Zároveň je pak pojmem veřejného pořádku v České republice možno chápat takový ideální stav společnosti, jenž odpovídá výše provedenému výčtu náležitostí. Ze skutečnosti, že je tento termín používán ve výše naznačených různých souvislostech a různých právních odvětvích, je pak potřeba vycházet při jeho výkladu v rámci aplikace těchto předpisů.“

²⁾ Například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16.5.2007, sp. zn. 2 As 78/2006, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30.7.2009, sp. zn. 2 AS 65/2008.

Obecně závazné vyhlášky o veřejném pořádku se vydávají hlavně na základě § 10 písmena a) až c) Zákona o obcích. Na základě těchto ustanovení může obec ukládat povinnosti v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou

a) k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku; zejména může stanovit, které činnosti, jež by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochrannou bezpečností, zdravím a majetku, lze vykonávat pouze na místech a v čase obecně závaznou vyhláškou určených, nebo stanovit, že na některých veřejných prostranstvích v obci jsou takové činnosti zakázány,

b) pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskoték, stanovených závazných podmínek v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku,

c) k zajištění udržení čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, k ochraně životního prostředí, zeleně v zástavbě a ostatní veřejné zeleně a k užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti.

d) stanoví-li tak zvláštní zákon. Mezi nejzávažnější taková zmocnění patří právo obce dle § 14 zákona o místních poplatcích, stanovit sazbu místních poplatků, podrobnosti jejich vybírání a splatnost, související ohlašovací povinnosti a úlevy či osvobození, případně vymezení míst podléhajících poplatku.

Není bez zajímavosti, že ustanovení § 10 Zákona o obcích představuje základ pro obecní normotvorbu, neboť pokud se obec rozhodne regulovat určitý jev, který je podřaditelný pod písmena a) až c), nepotřebuje k vydání vyhlášky již žádné další (podrobnější) zákonné zmocnění.

2.5.1 Veřejné prostranství a jeho vymezení v obecně závazné vyhlášce

Veřejné prostranství je na rozdíl od veřejného pořádku legálně definováno v § 34 Zákona o obcích, který jím rozumí “všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejnou zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru“.

Pokud se obec rozhodne regulovat (omezit, případně zakázat) určitou aktivitu na veřejném prostranství, není v žádném případě už potřeba, aby ve své obecně závazné vyhlášce sama

definovala. Spíše naopak, nevhodnou formulací veřejného prostranství by se obecně závazná vyhláška mohla dostat v rozporu se zákonem, a to jistě žádná z obcí nechce.

2.5.2 Regulace provozní doby hostinských zařízení

Hostinskou činnost vymezuje nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností, ve znění pozdějších předpisů, jako “činnost spočívající v přípravě a prodeji pokrmů a nápojů k bezprostřední spotřebě v provozovně, kde jsou prodávány.”

Obce mohou prostřednictvím obecně závazné vyhlášky vydané dle § 10 písmena a) Zákona o obcích stanovit přiměřené povinnosti provozovatelům hostinské činnosti.

Jednou z možných povinností může být i povinnost omezení provozní doby v nočních hodinách (během této doby lze totiž důvodně předpokládat narušování veřejného pořádku v souvislosti s provozováním hostinské činnosti).

Rozsah “nočních hodin“ je na uvážení obce.

2.5.3 Obecně závazná vyhláška regulující pohyb psů v obci

Na základě § 24 odstavce 2 Zákona na ochranu zvířat proti týrání má obec možnost stanovit obecně závaznou vyhláškou pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství a vymezit prostory pro jejich volné pobíhání. Pohybem psů, který mají možnost obce vzhledem k tomuto zmocnění stanovit, je potřeba v kontextu zákona chápat jako volný pohyb psů, tedy pohyb:

- bez vodítka a současně,
- pod kontrolou nebo dohledem fyzické osoby a současně,
- odehrávající se na veřejném prostranství v dané obci.

Dále je potřeba zmínit, že pohyb psů na veřejném prostranství bez jakéhokoli dohledu nelze podřadit pod daný pojem „regulace“ dle zákonného zmocnění § 24 odstavce 2 Zákona na ochranu zvířat proti týrání, vzhledem k tomu, že se jedná buď o pohyb opuštěného nebo zatoulaného zvířete či o pohyb zvířete, jehož držitel porušil povinnost zabezpečit chované zvíře proti úniku.

Mezi tato pravidla, která je možno vzhledem k zmíněnému zákonnému zmocnění stanovit, je možno zařadit tyto povinnosti:

- 1) mít psa na vodítku,
- 2) opatřit psa náhubkem,

- 3) nošení identifikační známky (v případě, pokud ji obec zdarma majiteli psa vydá oproti zaplacení místního poplatku)

Uložení povinnosti je možno kombinovat navzájem s tím, že je potřeba přesně vymezit veřejná prostranství, ke kterým je povinnost zavedena. Jestliže se obec rozhodne úplně vyloučit volný pohyb psů na veřejném prostranství (tedy zákazem na všech veřejných prostranstvích v obci), musí vzhledem k ustanovení § 24 odstavce 2 Zákona na ochranu zvířat proti týrání konkretizovat volné prostory pro jejich pobíhání. Aby byla tato povinnost ze strany obce splněna, musí jít o takové prostory, v nichž je volné pobíhání psů umožněno s ohledem na vlastnické právo k danému místu, jeho povaze, možnosti přístupu, rozsahu a podobně. Nemusí však bezpodmínečně jít o veřejná prostranství (zákon totiž uvádí jen „volné prostory“ pro pobíhání).

2.5.4 Regulace hluku

Pro regulaci hluku může obec využít opět § 10 a) Zákona o obcích

V rámci tohoto ustanovení obce nejčastěji regulují ty činnosti, které způsobují jednorázový hluk narušující veřejný pořádek a občanské soužití v obci. Může jít zejména o používání „hlučných zařízení“ (zejména sekaček na trávu, cirkulárek, křovinořezů, a jiné), v nevhodnou denní dobu.

Doporučuje se, aby obce provozování „hlučných činností“ úplně nezakazovaly, ale jen přiměřeně omezily. Tomuto požadavku zřejmě může dostát například používání hlučných strojů a zařízení (které vyhláška přesně specifikuje), v době pracovního klidu od 20:00 do 22:00 a od 6:00 do 8:00 hodin. Úplný zákaz používání těchto zařízení by však bylo možno chápat jako nepřiměřený, neboť by znemožnil občanům obce například údržbu zahrady, nebo domu, při kterých tato „hlučná zařízení“ obvykle používají. Též je vhodné v obecně závazné vyhlášce specifikovat určité situace, na které se tato ustanovení nebudou vztahovat (například na jednotky záchranného integrovaného systému).

2.5.5 Regulace hazardu v obci

Vzhledem ke zmocnění § 12 odstavce 1 Zákona o hazardních hrách může obec stanovit

- pozitivně místa v obci, na kterých je možno provozovat všechny v Loterijním zákoně vyjmenované loterie či jiné podobné hry (možno i jen některé z nich),
- pozitivně, v jaký čas je možno takové loterie a sázkové hry provozovat,
- negativně místa v obci, na kterých není možné provozovat uvedené loterie či jiné podobné hry,
- negativně, v jakých časech není možno v obci uvedené loterie a jiné podobné hry provozovat,
- úplně zakázat provozování veškerých uvedených loterií a jiných podobných her na celém území obce.

Ať už se obec rozhodne použít pro vymezení míst, na kterých hodlá provozování loterií a jiných podobných her regulovat, pojem „veřejná prostranství“, nebo dříve v zákoně užívaný pojem „veřejně přístupná místa“¹⁾, vždy je třeba pamatovat na to, aby pozitivní či negativní vymezení míst, na kterých bude povoleno či naopak zakázáno provozování sázkových her a loterií, bylo pro adresáty normy dostatečně určité a jednoznačně specifikované. Tomu lze vyhovět například uvedením názvu ulic, výčtem čísel popisných, či grafickým zakreslením v mapce, která bude nedílnou součástí (přílohou) dané obecně závazné vyhlášky. Při stanovení jakéhokoli omezení je třeba současně brát na zřetel dodržení rovného přístupu (zásada nediskriminace) a rovněž princip proporcionality (neboli přiměřenosti).

Podle § 12 odstavce 2 Zákona o hazardních hrách mají obce povinnost od 1.1.2012 informovat Ministerstvo financí o přijetí vyhlášky, a sice do 5 dnů, kdy byla schválena zastupitelstvem. Zde pochopitelně není dotčena povinnost zaslat obecně závaznou vyhlášku také Ministerstvu vnitra, podle § 12 odstavce 6 Zákona o obcích (obecní zřízení).

¹⁾Veřejně přístupná místa lze na rozdíl od veřejných prostranství charakterizovat jako prostory veřejně přístupné, které neslouží každému bez omezení k obecnému užívání.

3 PRAKTICKÁ ČÁST

3.1 Obecně závazné vyhlášky města Lišova

Město Lišov se nachází v okrese České Budějovice, a v současné době má kolem 4 300 obyvatel. Starostou města je v současné době pan Ing. Jiří Švec.

Město Lišov má vydáno poměrně hodně obecně závazných vyhlášek, přestože většina z nich už je staršího data, jsou ale stále v platnosti.

V roce 2011 město schválilo Obecně závaznou vyhlášku o místních poplatcích. V této vyhlášce obec využila skoro všechny možnosti zpoplatnění, které jí zákon nabízí a sloučila je do této jediné obecně závazné vyhlášky. Konkrétně jde o poplatek ze psů, poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt, poplatek za užívání veřejného prostranství, poplatek ze vstupného a poplatek z ubytovací kapacity. Tato obecně závazná vyhláška byla již dvakrát upravována, respektive byly upraveny sazby jednotlivých poplatků. Obec upravila všechny tyto poplatky v jedné obecně závazné vyhlášce.

Dále město vydalo Obecně závaznou vyhlášku o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. Rovněž má město zpracovanou obecně závaznou vyhlášku o stanovení systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů a nakládání se stavebním materiálem na svém území.

V oblasti zajištění veřejného pořádku město vydalo například následující obecně závazné vyhlášky:

Obecně závaznou vyhlášku o zákazu konzumace alkoholických nápojů na některých veřejných prostranstvích. Dále je také v platnosti Obecně závazná vyhláška o nočním klidu.

Zatím nejaktuálnější a poslední obecně závaznou vyhlášku, kterou se město rozhodlo vydat, je obecně závazná vyhláška o omezení provozní doby hostinských provozoven na území Města Lišov.

3.2 Obecně závazné vyhlášky městyse Ledenice

Městys Ledenice najdeme v okrese České Budějovice. V současné době má městys Ledenice asi 2 470 obyvatel. V současné době je starostou v obci pan Jiří Beneda.

Obec se rozhodla vydat jednak obecně závazné vyhlášky, které upravují místní poplatky, konkrétně v jejím případě jde o poplatek z ubytovací kapacity, místní poplatek za užívání veřejného prostranství, místní poplatek ze vstupného, místní poplatek ze psů.

Dále obec vydala obecně závaznou vyhlášku upravující místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání, a odstraňování komunálních odpadů. Každý z těchto místních poplatků upravuje obec v samostatně vydané obecně závazné vyhlášce.

V oblasti veřejného pořádku obec vydala obecně závaznou vyhlášku o nočním klidu, a dále obecně závaznou vyhlášku regulující hazard v obci (omezení hazardu).

Zaplacení poplatků kontroluje v obci účtárna městyse a dodržování ostatních obecně závazných vyhlášek probíhá ve spolupráci s Policií České republiky.

Obec vydává obecně závazné vyhlášky jednak podle zákona, ale reaguje také na aktuální situaci v obci a zohledňuje stížnosti občanů (zejména v oblasti veřejného pořádku).

Žádné vyhlášky městyse nebyly zatím Odborem dozoru Ministerstva vnitra vráceny k přepracování.

V oblasti veřejného pořádku zde je obecně závazná vyhláška č. 2/2017 k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku v oblasti omezení hazardu. Tato vyhláška stanovuje místa, kde nemůže být provozováno bingo, technické hry, živé hry a turnaje malého rozsahu. Tímto se také řídí úřad městyse při vydávání povolení k umístění herního prostoru.

Obecně závazná vyhláška č. 1/2017 o nočním klidu stanovuje výjimečné případy, při nichž je doba nočního klidu vymezena dobou kratší, než stanoví zákon.

Porušení nočního klidu je tedy řešeno jako přestupek proti veřejnému pořádku podle § 5 /1d z.č. 251/2016 Sb., a tyto přestupky následně řeší Komise pro projednávání přestupků (nejedná se však o porušení obecně závazné vyhlášky). Funkci předsedů přestupkové komise vykonávají pro městys Ledenice dva Radou městyse jmenovaní zaměstnanci správního odboru Magistrátu města České Budějovice.

Městys Ledenice neviduje žádné porušení těchto obecně závazných vyhlášek.

Obecně závazné vyhlášky jsou zveřejňovány na webových stránkách, dále je možné se s obecně závaznými vyhláškami osobně na úřadě městyse v úředních hodinách.

Jedenkrát měsíčně vychází a je distribuován zdarma do poštovních schránek Ledenický zpravodaj, kde jsou zveřejněny informace o dění v Ledenicích (včetně jednání Rady města a Zastupitelstva, atd.)

3.3 Obecně závazné vyhlášky města Trhové Sviny

Město Trhové Sviny se nachází asi 19 km jihovýchodně od města České Budějovice. Rozkládá se na území o rozloze cca 5280 hektarů. V současné době zde žije asi kolem 5 100 obyvatel (včetně okolních částí), a funkci starosty zde v současné době vykonává pan Pavel Randa.

Město Trhové Sviny, podobně jako okolní obce, vydalo jednak některé vyhlášky o místních poplatcích (konkrétně jde o místní poplatek za užívání veřejného prostranství, dále místní poplatek za psů, a rovněž o místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů), každý upravený v samostatné obecně závazné vyhlášce.

V oblasti veřejného pořádku město vydalo například následující obecně závazné vyhlášky:

Obecně závazná vyhláška o úpravě doby nočního klidu a o stanovení podmínek pro pořádání, průběh a ukončování veřejnosti přístupných tanečních zábav, diskoték a jiných kulturních podniků

Obecně závazná vyhláška o omezení konzumace alkoholu na veřejných prostranstvích

Obecně závazná vyhláška o regulaci provozování hazardních her.

Obecně závazné vyhlášky jsou zveřejňovány na úřední desce města, dále na webových stránkách města, dále je možnost se seznámit s obecně závaznými vyhláškami v úředních hodinách na úřadu Trhové Sviny. Jedenkrát do měsíce vychází zpravodaj Trhovosvinenské listy, které je možné si zakoupit a zde jsou k dispozici jednání Rady města a zastupitelstva.

4 Analytická část - Zhodnocení

Obecně závazné vyhlášky jednotlivých měst a městyse se v různých ohledech liší. To je však v pořádku, protože každá obec je specifická a může upravovat své záležitosti, může se sice inspirovat obecně závaznými vyhláškami okolních obcí, ale vždy by měla pečlivě zvážit, zda je daná regulace opravdu potřebná v jejich konkrétním městě a nemělo by rozhodně docházet pouze k vydávání obecně závazné vyhlášky podle vzoru jiného města.

4.1 Obecně závazné vyhlášky o místních poplatcích

4.1.1 Pokud jde o obecně závaznou vyhlášku o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů.

Lze konstatovat, že si zde zmíněné obce vedou velmi dobře, ani jedna ze zkoumaných obcí nevyužívá maximální možnosti zpoplatnění, které jí umožňuje zákon. Například v Trhových Svinech jsou kromě obecně závazné vyhlášky informace vždy dostupné na úřední desce úřadu, a dále také chodí informační prospekty občanům obce přímo do poštovních schránek. V městyse Ledenice se dlouhodobě daří i vzhledem k vydání obecně závazné vyhlášky snižovat počet černých skládek ve městě. I ve městě Trhové Sviny se daří zvyšovat podíl vytríděného odpadu a to každým rokem.

Všechna zmíněná města mají také vydanou obecně závaznou vyhlášku o systému nakládání s odpadem. Asi nejlépe má tuto obecně závaznou vyhlášku zpracovaný městyse Ledenice, konkrétně jde o obecně závaznou vyhlášku č. 1/2015.

I obecně závazná vyhláška č. 2/2010 Města Lišov je velmi dobře zpracována, město by zde však mohlo doplnit do přílohy nebo i přímo do obecně závazné vyhlášky stanoviště jednotlivých kontejnerů pro tříděný odpad v obci.

Obecně závazná vyhláška č. 5/2005, která tuto oblast upravuje v Trhových Svinech, by si dle mého názoru určitě zasloužila úpravu, případně by bylo vhodné vydání nové obecně závazné vyhlášky. Možnosti třídění a likvidace odpadu v obci se skoro každým rokem mění, o této skutečnosti jsou ale občané obce informováni každým rokem prospektem z úřadu doručovaným do všech poštovních schránek, nicméně určitě by bylo vhodné, aby byla tato oblast upravena i obecně závaznou vyhláškou a tato obecně závazná vyhláška odpovídala současnému stavu.

Za poslední roky například v obci přibyly kontejnery na tříděný elektroodpad, dále kontejnery na drobné kovové odpady a drobný železný šrot, a dále i speciální popelnice na použité potravinářské oleje – není tedy už jen možnost likvidace těchto odpadů ve sběrném dvoře. Frekvence stanovených svozů jednotlivých druhů odpadů byla už v průběhu let také změněna, o čemž sice občané jsou sice vcelku pravidelně informováni prostřednictvím místních novin, nicméně bylo by vhodné toto upravit i ve stávající a stále platné obecně závazné vyhlášce. Vhodné by také bylo zmínit v obecně závazné vyhlášce jednotlivá stanoviště kontejnerů nebo popelnic pro možnou likvidaci tohoto tříděného odpadu, a to zejména na nově umožněné možnosti třídění odpadu (kov, drobné elektro, a použité potravinářské oleje) – neboť stanoviště těchto nádob je pouze na některých sběrných místech v obci, nikoli na všech stanovištích, jako je tomu například u kontejnerů na tříděný papír, plast nebo sklo. Ostatní informovanost občanů o těchto možnostech je sice na vcelku dobré úrovni, přesto by se zřejmě také dala zlepšit, neboť se ukazuje, že někteří občané stále nemají dostatečné povědomí o možnosti další druhy komunálního odpadu třídit, přestože by sami o toto zájem měli.

4.1.2 Obecně závazná vyhláška o místním poplatku ze psů

Obecně závaznou vyhlášku o místním poplatku ze psů vydala všechna 3 zkoumaná města, což je pochopitelné, protože se jedná o jistě významný příjem do místního rozpočtu.

Co do obsahové stránky jsou všechny dané obecně závazné vyhlášky v pořádku, avšak jsou tu jisté rozdíly, o kterých se zmíním níže.

Sazby poplatků se v jednotlivých městech příliš neliší, všechna města rozlišují, zda jde o psa chovaného v rodinných domech (se zahradou), nebo v bytových domech (zde je poplatek stanoven vyšší). Žádné z měst nevyužívá nejvyšší možnou hranici stanovení poplatku za psa. Všechna z měst také zvýhodňují poživitele starobních a jiných důchodů.

Město Lišov dále osvobozuje od poplatku držitele psa, který se ujal opuštěného psa, jako nalezené věci, na území města Lišova (nicméně už neupřesňuje, zda pouze v daném roce nebo stále) a dále osvobozuje od poplatku také držitele psů bydlících na samotách vyjmenovaných v dané obecně závazné vyhlášce.

Městys Ledenice žádná takováto osvobození ve své obecně závazné vyhlášce nemá.

Město Trhové Sviny rovněž osvobozuje od poplatku držitele psa, který psa převzal od města Trhové Sviny, avšak pouze na dobu daného roku. Dále však město zohledňuje u všech držitelů psa, zda jde o psa čipovaného, nebo nečipovaného. U nečipovaného je stanoven vždy vyšší poplatek.

Je nasnadě, že v některých ohledech by se mohla města navzájem inspirovat.

Město Lišov by například mohlo stanovit odlišné ceny čipovaných a nečipovaných psů, ve prospěch čipovaných psů.

Městys Ledenice by rovněž mohl zvýhodnit držitele čipovaných psů, oproti držitelům nečipovaných psů, dále by mohl osvobodit od poplatku držitele bydlících na okolních samotách definovaných přesně v dané obecně závazné vyhlášce a dále by mohl osvobodit od poplatku držitele psa, který si jej od městyse převezme nebo se jej ujme jako opuštěné nalezené věci, což by možná pomohlo v lepším umístění těchto psů k novým majitelům a město by na některých nákladech s tím spojených i možná ušetřilo.

V případě města Trhové Sviny se rovněž nabízí možnost zvýhodnění nebo osvobození od poplatku držitelů psů bydlících na okolních samotách, a rovněž osvobození od poplatku pro držitele psa, který si psa převezme od města Trhové Sviny, nebo se jej ujme jako nalezené opuštěné věci, a to i za dobu delší než jeden rok (aby například nedocházelo k tomu, že se držitel psa bude chtít po jednom roce zbavit, což není ideální stav a také mohou městu

vzniknout další náklady spojené s držením psa na policejní stanici a jeho umístění k novému majiteli).

4.2 Obecně závazné vyhlášky o veřejném pořádku

4.2.1 Obecně závazná vyhláška o zákazu konzumace alkoholických nápojů na některých veřejných prostranstvích

Tuto vyhlášku vydala města Lišov a Trhové Sviny.

V případě města Lišov jde o zákaz konzumace alkoholických nápojů na přesně vymezených veřejných prostranstvích, která jsou v dané vyhlášce vymezena. V příloze dané vyhlášky jsou pak daná místa vymezena i graficky. Dle mého názoru je tato obecně závazná vyhláška velmi dobře zpracovaná a vylepšení nejsou potřeba.

V případě města Trhové Sviny jde pak o omezení konzumace alkoholu na veřejných prostranstvích, které reguluje vyhláška č. 2/2017. V tomto případě obecně závazná vyhláška jednak zakazuje konzumaci alkoholu na vymezených plochách veřejného prostranství ve městě Trhové Sviny a rovněž uplatňuje zákaz na všechny zastřešené a nezastřešené zastávky a nástupiště veřejné silniční hromadné dopravy na celém území města včetně místních částí. Zákaz pak platí i v okruhu 5 m kolem laviček, nacházejících se u zastávek a nástupišť.

Zde by se dalo realizovat několik návrhů na zlepšení:

Příloha obecně závazné vyhlášky je sice skutečně obsažena, ale odkazuje na nesprávnou část článku (odkazuje na 3. článek odstavce 1, namísto článku 2 odstavce 1) - město by mělo věnovat správnosti více pečlivosti.

V příloze jsou sice vymezeny plochy veřejného prostranství ve městě, ale mohl by zde být i grafický náčrtek daných míst (ten zde chybí) – možná však jen nebyl doplněn z předchozí obecně závazné vyhlášky, kterou tato obecně závazná vyhláška zrušuje a kde naopak k dispozici je.

Dále by zde bylo zřejmě vhodné přesněji vymezit “ všechny zastřešené a nezastřešené zastávky a nástupiště veřejné silniční hromadné dopravy na celém území města včetně místních částí.” - ve vyhlášce toto není přesněji vymezeno ať už popisem, nebo také grafickým náčrtem a to ani v příloze.

Jak ve městě Lišov, tak i ve městě Trhové Sviny tato obecně závazná vyhláška vznikla zřejmě vzhledem ke stížnostem občanů na porušování veřejného pořádku v obci.

V obou případech se však zákaz nevztahuje na restaurační předzahrádky, které jsou dále upraveny v tržním řádu.

Městys Ledenice zatím v tomto ohledu regulaci obecně závaznou vyhláškou nemá. Je tedy na uvážení zastupitelů městyse, zda by tuto obecně závaznou vyhlášku nebylo také vhodné zavést.

4.2.2 Obecně závazná vyhláška o nočním klidu

Obecně závaznou vyhlášku o nočním klidu se rozhodla vydat jak města Lišov, Trhové Sviny, tak i městys Ledenice. Avšak městys Ledenice a město Lišov touto vyhláškou upravuje pouze výjimky, kdy je doba nočního klidu kratší, než stanoví zákon.

Město Trhové Sviny v této obecně závazné vyhlášce upravuje jednak dobu nočního klidu v případech, kdy je kratší, než stanoví zákon, ale také zde rovnou reguluje používání hlučných strojů (kde v obecně závazné vyhlášce říká, že “ Každý je povinen se zdržet se o sobotách, nedělích a státem uznaných dnech pracovního klidu veškerých prací spojených s užíváním zařízení a přístrojů způsobujících hluk, např. sekaček na trávu, cirkulárek, motorových pil, křovinořezů apod., a to: v sobotu od 6:00 do 8:00 hodin, v neděli a státem uznaných dnech pracovního klidu od 6:00 do 12:00 hodin.“

Omezení se však vztahuje pouze na část města (části města Trhové Sviny, Rejta a Svata Trojice).

Město dále v této obecně závazné vyhlášce upravuje též podmínky pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných tanečních zábav, diskoték a jiných kulturních podniků.

Doporučení pro zlepšení: Bylo by vhodné opět grafickým plánkem vymezit přesně dané části města, kde daná obecně závazná vyhláška pro regulaci používání hlučných strojů, atd., platí.

Města Lišov a Ledenice oblast používání hlučných strojů a pravidla podmínky pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných tanečních zábav, diskoték a jiných kulturních podniků nemají.

Na druhou stranu se domnívám, že by tato regulace mohla být v jejich případech rovněž prospěšná, neboť různé taneční zábavy, diskotéky a jiné kulturní záležitosti se v obci také konají a je zde důvodný předpoklad, že zde může docházet k porušování veřejného pořádku.

Porušení nočního klidu je řešeno jako přestupek proti veřejnému pořádku podle § 5/1d z.č. 251/2016 Sb., a tyto přestupky následně řeší Komise pro projednávání přestupků (nejedná se

však o porušení OZV). Funkci předsedů přestupkové komise vykonávají pro městys Ledenice dva Radou městysu jmenovaní zaměstnanci správního odboru Magistrátu města České Budějovice.

4.2.3 Obecně závazná vyhláška stanovující pravidla pro pohyb psů

Města Trhové Sviny a Lišov mají dále vydanou obecně závaznou vyhlášku upravující pravidla pro pohyb psů.

Obecně závazná vyhláška města Lišov upřesňuje veřejná prostranství, na kterých je možný pohyb psa v doprovodu fyzické osoby pouze na vodítku. Tato obecně závazná vyhláška nepřipouští žádné výjimky.

Konkrétní místa jsou dále vyjmenována v příloze dané obecně závazné vyhlášky. Bylo by však vhodné ještě umístit konkrétní grafickou mapku míst, na která se daná obecně závazná vyhláška vztahuje.

Daná obecně závazná vyhláška dále nestanovuje další konkrétní veřejná místa, která by mohla být určena pro volný pohyb psů.

V případě obecně závazné vyhlášky města Trhové Sviny, tato obecně závazná vyhláška definuje rovněž veřejná prostranství, kde je možný pohyb psa pouze v doprovodu fyzické osoby a to na vodítku, blíže však tato místa nijak a to ani grafickou mapkou, nedefinuje, spoléhá se pouze na obecný výklad pojmu “veřejné prostranství”.

Obecně závazná vyhláška také stanovuje výjimku, kdy se její ustanovení nepoužijí a neplatí pro psy asistenční, slepecké a záchranářské.

Dále obecně závazná vyhláška vymezuje místa, která jsou pro volný pohyb psů naopak určena, tato podrobným výčtem daných míst včetně grafického znázornění v příloze.

Dále obecně závazná vyhláška upřesňuje, že osoba, která doprovází psa, je povinná zabránit vstupu psa na zařízení města sloužící potřebám veřejnosti označených piktogramem “Zákaz vstupu se psy”. Vzor piktogramu je rovněž uveden v příloze dané obecně závazné vyhlášky. (Piktogram však v příloze uveden není)

Dále by v obecně závazné vyhlášce mělo být stanoveno, že se toto poslední ustanovení nevztahuje na návštěvu místního hřbitova, neboť pohybu psů zde může být upřesněn pouze a jen v Řádu pohřebiště (kde správně uveden je).

Městys Ledenice tuto obecně závaznou vyhlášku vydanou nemá. Lze tedy doporučit, aby se zastupitelé městyse zamysleli nad tím, zda by nebylo přínosné tuto obecně závaznou vyhlášku zavést.

4.2.4 Obecně závazná vyhláška o omezení hazardu

Obecně závaznou vyhlášku o omezení hazardu vydal městys Ledenice a město Trhové Sviny.

I v těchto dvou obecně závazných vyhláškách jsou však odlišnosti.

Městys Ledenice svou vydanou obecně závaznou vyhláškou omezuje provozování binga, technické hry a živé hry a to v místech, která jsou ve vzdálenosti 100 m od základních škol v Ledenicích a také místního kostela. Daná místa jsou graficky znázorněna v příloze obecně závazné vyhlášky, která je její nedílnou součástí.

Obecně závazná vyhláška se ovšem nevztahuje na provoz výherních hracích přístrojů, který byl povolen dle zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, tzn. před účinností zákona č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách.

Město Trhové Sviny svou obecně závaznou vyhláškou zakazuje provozování binga, živé hry a turnaje malého rozsahu na celém území města.

Technické hry lze na celém území města pak provozovat pouze v časech: od neděle do čtvrtka od 19:00 - 24:00 hodin a v pátek od 19:00 – 02:00 hodin následujícího dne.

Bingo, technickou hru, živou hru a turnaje malého rozsahu povolené přede dnem nabytí účinnosti dané obecně závazné vyhlášky lze provozovat nejdéle do doby platnosti vydaného povolení.

Město Lišov v současné době nemá žádnou obecně závaznou vyhlášku, která by regulovala hazard v obci, lze proto doporučit zvážení, zda by nebylo pro město prospěšné takovou obecně závaznou vyhlášku přijmout.

4.2.5 Obecně závazná vyhláška o omezení provozní doby hostinských provozoven

Jedná se obecně závaznou vyhlášku, kterou vydalo město Lišov.

Předmětem vyhlášky je regulace činnosti, která by mohla narušit veřejný pořádek ve městě nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku, to je regulace provozní doby hostinských provozoven.

Cílem vyhlášky je vytvoření opatření směřující k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku jako stavu, který umožňuje pokojné soužití občanů Města Lišov, vytváření příznivých podmínek pro život ve městě a podmínek pro provozování hostinské činnosti bez kolize s dodržováním veřejného pořádku podle místních předpokladů a místních zvyklostí, zejména v nočních hodinách.

Obecně závazná vyhláška stanoví, že provozovny umístěné v blíže určené lokalitě musí mít stanovenou provozní dobu následovně: počátek provozní doby nejdříve od 6:00 hodin a konec provozní doby nejpozději ve 22:00 hodin.

V příloze pak obecně závazná vyhláška vymezuje konkrétní lokality.

Chybí zde však konkrétní grafické znázornění daných lokalit, které by mohlo být součástí dané obecně závazné vyhlášky a které zde není.

Bez zajímavosti není, že se jedná o nejnovější obecně závaznou vyhlášku, kterou zastupitelstvo v Lišově schválilo.

Rovněž lze konstatovat, že ani město Trhové Sviny, ani městys Ledenice takovou obecně závaznou vyhlášku zatím nemá.

Daná obecně závazná vyhláška byla schválena i přesto, že obec Lišov má dále platnou obecně závaznou vyhlášku o nočním klidu (mimoходом je to obecně závazná vyhláška, která byla schválena před touto), nicméně je pravda, že v této obecně závazné vyhlášce město Lišov pouze upravuje dobu, kdy je doba nočního klidu kratší, než stanoví zákon.

Domnívám se však, že obecně závazná vyhláška o omezení provozní doby hostinských provozoven by bylo vhodné vydat přinejmenším i v obci Trhové Sviny. Důvodem pro to je, že hned na náměstí se nachází několik restaurací a hospod, kde by bylo vhodné tuto provozní

dobu také regulovat (v rámci zabezpečení veřejného pořádku). Apeluji proto opět na zastupitele v dané obci, aby zvážili, zda danou obecně závaznou vyhláškou také nevydat.

4.3 Obecně k náležitostem a formální úpravě obecně závazných vyhlášek

I ve formální úpravě a náležitostech jsou mezi danými městy různé rozdíly.

Nejlépe má obecně závazné vyhlášky z tohoto pohledu zpracovány městy Ledenice. Na obecně závazných vyhláškách zveřejněných na internetových stránkách městyse nechybí podpisy starosta a místostarosta, je tu i kulaté razítko městyse. Najdeme tu přímo na obecně závazné vyhlášce i údaje o zveřejnění: kdy došlo k zveřejnění na úřední desce, kdy k sejmutí, a rovněž kdy byla daná obecně závazná vyhláška zveřejněna na internetové úřední desce a kdy byla sejmuta, spolu s podpisem odpovědné osoby (v tomto případě přímo starosta městyse).

Obecně závazné vyhlášky města Lišova jsou v tomto ohledu zejména v posledních letech také velmi dobře zpracovány. Na obecně závazných vyhláškách nechybí podpis starosta a místostarosta, kulaté razítko obce a dále zde najdeme údaj o zveřejnění na úřední desce, stejně tak následně i údaj o sejmutí z úřední desky. Najdeme zde dokonce i evidenční a jednací číslo, zkratku příslušného odboru, informaci, jak dlouho bude vyvěšena daná obecně závazná vyhláška na úřední desce úřadu, dále také, kdy byla obecně závazná vyhláška vyvěšena a kdy sejmuta, ale i jméno a vlastní podpis odpovědných osob.

Přesto je však nutno konstatovat, že na některých, zejména starších, obecně závazných vyhláškách, tyto informace chybějí, alespoň v té podobě, v jaké byly zveřejněny na internetových stránkách města. Je tu naprostá absence podpisu starosta a místostarosta, není zde uvedeno evidenční a jednací číslo a také zde není vůbec uvedeno, kdy byla daná obecně závazná vyhláška vyvěšena, na jak dlouho a kdy byla následně sejmuta.

V tomto ohledu je však nejméně pečlivosti věnováno obecně závazným vyhláškám ve městě Trhové Sviny. Alespoň obecně závazné vyhlášky, které jsou zveřejňovány na webových stránkách města v sekci Obecně závazné vyhlášky. Většina z nich bohužel postrádá jak podpis starosta, tak i místostarosta města, dále zde není kulaté razítko obce a dále zde není ani žádná informace o zveřejnění dané obecně závazné vyhlášky na úřední desce, ani o sejmutí, a ani informace o zveřejnění obecně závazné vyhlášky na internetové úřední desce, není zde informace, kdo zodpovídá za vyvěšení obecně závazné vyhlášky a ani zde není uvedeno, pod jakým číslem se obecně závazná vyhláška eviduje v evidenci městského úřadu. Tato věc se bohužel týká i nejnověji vydaných obecně závazných vyhlášek ve městě. Dále zde také není ujednoceno místo pro podpis starosta a místostarosta, kdy na některých obecně závazných vyhláškách je místo pro starostu vpravo, a na jiné vlevo a pro místostarostku naopak. Bez zajímavosti také není to, že jedna z posledně vydaných a zveřejněných obecně závazných vyhlášek města na internetových stránkách města byla vložena naruby, tudíž nebylo možné ji ani jaksepatří přečíst.

Určité doporučení by se dalo také podat nejen pro přehlednost obecně závazných vyhlášek zveřejňovaných na webových stránkách měst v případech, pokud daná obecně závazná vyhláška upravuje nebo ruší některou obecně závaznou vyhlášku, která byla vydána dříve.

Obce často zveřejňují informaci o zrušení nebo změně obecně závazné vyhlášky v závěrečných ustanoveních vyhlášky, nicméně některé vyhlášky například města Lišova tuto informaci zmiňují už i v nadpisu obecně závazné vyhlášky (“Obecně závazná vyhláška č., kterou se zrušuje vyhláška č.“).

Totéž platí pro orientaci na webových stránkách města, kdy například město Lišov v odkazu na danou obecně závaznou vyhlášku uvádí, že tato mění nebo zrušuje obecně závaznou vyhlášku. Ovšem ani v případě města Lišova to není úplně ve všech případech.

Nicméně ke zlepšení by mohlo dojít určitě opět v Trhových Svinech, kde se na webových stránkách města vyskytují dvě obecně závazné vyhlášky se stejným nadpisem, a i když je pak v dané obecně závazné vyhlášce uvedeno, jak to s platností je, není to patrné na první pohled.

4.4 Další návrhy na zlepšení

Všechny zkoumané obce by mohly zlepšit informovanost svých občanů nejen v oblasti obecně závazných vyhlášek. Návrhy, tvorba a schvalování obecně závazných vyhlášek nejsou v naprosté většině s občany projednávány, což je škoda, byť je nutno konstatovat, že část obecně závazných vyhlášek reagovala na nastalou situaci a stížnosti občanů obce. Aby se zvýšilo povědomí o již schválené obecně závazné vyhlášce, bylo by vhodné další umístění vydané obecně závazné vyhlášky, než jsou jen internetové stránky obce. Nemělo by se zapomínat na to, že nezanedbatelnou část obce tvoří občané, kteří nemají přístup k internetu, nebo ho neumějí ovládat, proto by bylo vhodné obecně závaznou vyhlášku obce zveřejnit i jiným, místně obvyklým způsobem. Nabízí se například určité vývěsky nejen na náměstí, kde by mohly být všechny tyto platné dokumenty obce stále k dispozici. Další možností by bylo zveřejnění obecně závazných vyhlášek v místních zpravodajích, kde sice již nyní jsou záznamy například z jednání zastupitelstva a rady města, nicméně občan se zde pouze dočte o tom, že byla daná obecně závazná vyhláška schválena, ale konkrétní text už zde uveden není a pokud se občan s textem dané obecně závazné vyhlášky chce seznámit, musí se zpravidla následně vypravit na místní úřad.

Neinformovanost občanů potom může souviset s tím, že se navzdory vydané obecně závazné vyhlášce nesnižuje počet stížností na danou oblast, protože někteří občané o existenci dané obecně závazné vyhlášky vlastně nevědí a porušují ji tak nevědomky, a to i s přihlédnutím k tomu, že samozřejmě každý má za povinnost se s danými obecně závaznými vyhláškami seznámit a řídit se jimi.

5. Závěr

Cílem této práce bylo přiblížit problematiku obecně závazných vyhlášek obcí, byl poskytnut krátký teoretický vhled do dané problematiky a následně bylo podrobněji rozebráno několik vybraných obecně závazných vyhlášek vydaných ve zkoumaných obcích.

Lze konstatovat, že z pohledu tvorby místní normotvorby (obecně závazných vyhlášek) si obce vedou relativně dobře, žádná z vydaných obecně závazných vyhlášek nebyla daným obcím vrácena k přepracování, jsou tedy z tohoto pohledu v pořádku a po obsahové stránce odpovídají daným normám a požadavkům, které jsou na obecně závazné vyhlášky kladeny. Toto lze hodnotit jako velmi pozitivní, neboť obce zpravidla nedisponují vystudovanými a odbornými legislativci.

Jsou zde některé záležitosti, ve kterých by se dalo realizovat zlepšení, v některých městech by bylo vhodné vydat další obecně závazné vyhlášky, vždy je však potřeba pečlivě zvážit klady a zápory, které by daná obecně závazná vyhláška přinesla a zda by bylo její zavedení pro obec skutečně přínosem. To vše závisí na volených zastupitelích v daných obcích. Spolupráce a povědomí občanů v obcích o obecně závazných vyhláškách je z jedné strany taktéž na relativně dobré úrovni, i zde by však bylo vhodné zapracovat na větší osvětě mezi občany.

K první vyslovené hypotéze: Jak už bylo výše uvedeno, ve všech obcích se každoročně zvyšuje podíl vyříděného odpadu, mezi občany je i zájem o využívání sběrného dvora. Lze si jen přát, aby tento trend byl zachován i nadále a i nadále ubývalo černých skládek v okolí obcí.

K druhé vyslovené hypotéze: Dle sdělení z Úřadu městyse Ledenice se počet stížností nesnížil. Stejně jako v obou ostatních městech se domnívám, že by pomohla větší osvěta mezi občany, lze však zároveň konstatovat, že povědomí o omezení používání hlučných strojů mezi občany obce Trhové Sviny je a počet stížností se mírně snížil.

Ke třetí vyslovené hypotéze: Dle sdělení z Úřadu městyse Ledenice ani v tomto případě nebylo stížností. Stejně jako výše se domnívám, že by zde byla vhodná větší osvěta mezi občany obce. Dokazuje to i fakt, že z několika oslovených občanů obce Trhové Sviny (převážně mladých lidí), požívajících svého času alkohol na zastřešených i nezastřešených autobusových zastávkách v obci nemělo o existenci dané obecně závazné vyhlášky ponětí. V případě, že by o její existenci věděli, by se podle ní zařídili.

6. Summary

Obecně závazné vyhlášky obcí

Tato práce se zabývá obecně závaznými vyhláškami obcí.

Cílem této bakalářské práce je analýza obecně závazných vyhlášek obcí v jejich samostatné či přenesené působnosti, zjištění podmínek a podkladů pro vydávání obecně závazných vyhlášek obcí ve vybraných obcích, analýza, zhodnocení tohoto postupu a následné návrhy a doporučení na zlepšení současného stavu měst Lišov, Trhové Sviny a městyse Ledenice. Úvodní část bakalářské práce sestává z vymezení důležitých pojmů, je čerpáno z dostupné literatury. Potřebné podklady jsou získány jednak dotazníkovým šetřením, tak i osobní konzultací na městských úradech daných obcí. V analytické části práce jsou tyto výsledky shromážděny a zanalyzovány a na závěr je vysloveno doporučení pro zlepšení. Výsledky šetření jsou konzultovány s pracovníky jednotlivých městských úřadů.

Generally Binding Ordinances of the Municipalities

This thesis deals with generally binding ordinances of the municipalities.

The main aim of this thesis is to analyze generally binding ordinances of the municipalities in their self-governing or transferred authority, finding out conditions and basis for publishing the generally binding ordinances of the municipalities in selected municipalities, analysis of them, evaluation of this procedure and subsequently proposals and recommendations how to improve a current state of the Municipalities Lišov, Trhové Sviny, and the small town Ledenice. The introductory part of this thesis deals with definition of important terms, based on an available bibliography. Necessary sources are obtained from questionnaire form, or personal consultation with employees of municipal authorities. In the analytical part, these results are assembled and analyzed, and finally, the recommendations for improvement are suggested. The results of this research are consulted with employees of individual municipal authorities

Klíčová slova:

obec, samospráva, právní předpis obce, originární normotvorba, obecně závazné vyhlášky obcí

Klíčová slova v angličtině:

municipality, self-government, municipal legal regulation, primary legislation, general binding ordinances of municipalities

7. Seznam zkratk zákonů a literatury

Zákon o obcích – Zákon č. 128/2000 Sb., Zákon o obcích (obecní zřízení)

Ústava ČR - Ústava České republiky ze dne 16. prosince 1992, ústavní zákon č. 1/1993 Sb. ve znění ústavního zákona č. 347/1997 Sb., 300/2000 Sb., 448/2001 Sb., 395/2001 Sb. a 515/2002 Sb.

Listina základních práv a svobod - Listina základních práv a svobod, ústavní zákon č. 2/1993 Sb. ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb.

Tvorba obecně závazných vyhlášek - FURKOVÁ, P., MATĚJKOVÁ, L., ROSOVÁ, Š.
Tvorba obecně závazných vyhlášek – Praktický průvodce pro obce. 1. vyd. PRAHA: C.H. BECK, 2013. 372 s. ISBN 978-80-7400-470-4.

Zákon o místních poplatcích - Zákon č. 565/1990 Sb., - Zákon České národní rady o místních poplatcích

Zákon na ochranu zvířat proti týrání - Zákon č. 246/1992 Sb., - Zákon České národní rady na ochranu zvířat proti týrání.

Odpadový zákon - Zákon č. 185/2001 Sb., - Zákon o odpadech a změně některých dalších zákonů.

Právní slovník - HENDRYCH, D. Právní slovník. 2. rozš. vyd. PRAHA: C.H. BECK, 2003. ISBN 80-71-79-740-5.

Zákon o hazardních hrách - Zákon č. 186/2016 Sb., - Zákon o hazardních hrách.

8. Seznam literatury

Monografie

FURKOVÁ, P., MATĚJKOVÁ, L., ROSOVÁ, Š. Tvorba obecně závazných vyhlášek – Praktický průvodce pro obce. 1. vyd. PRAHA: C.H. BECK, 2013. 372 s. ISBN 978-80-7400-470-4.

HENDRYCH, D. Právní slovník. 2. rozš. vyd. PRAHA: C.H. BECK, 2003. ISBN 80-71-79-740-5.

KADEČKA, S., *Právo obcí a krajů v České republice*. 1. vyd. PRAHA: C.H. BECK, 2003. 408 s. ISBN 80-7179-794-4

KOUDELKA, Z., *Právní předpisy samosprávy*. 1. vyd. PRAHA: LINDE, 2001. 297 s. ISBN 80-7201-274-6

Právní normy

Zákon č. 128/2000Sb., o obcích (obecní řízení).

Ústava České republiky ze dne 16. prosince 1992, ústavní zákon č. 1/1993 Sb. ve znění ústavního zákona č. 347/1997 Sb., 300/2000 Sb., 448/2001 Sb., 395/2001 Sb. a 515/2002 Sb.

Listina základních práv a svobod, ústavní zákon č. 2/1993 Sb. ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb.

Zákon č. 565/1990 Sb., - Zákon České národní rady o místních poplatcích

Zákon č. 185/2001 Sb., - Zákon o odpadech a změně některých dalších zákonů.

Zákon č. 246/1992 Sb., - Zákon České národní rady na ochranu zvířat proti týrání.

Zákon č. 186/2016 Sb., - Zákon o hazardních hrách.

Nařízení vlády č. 278/2008 Sb. – O obsahových náplních jednotlivých živností

Zákon č. 251/2016 Sb., - Zákon o některých přestupcích

Internetové zdroje

ÚSTAVNÍ SOUD ČESKÉ REPUBLIKY. Nález Ústavního soudu [online] ze dne 22. 3. 2005, spisová značka Pl. ÚS 63/04 (Prostějov). Dostupné na internetu:

<http://nalus.usoud.cz/Search/ResultDetail.aspx?id=75&pos=1&cnt=1&typ=result>

ÚSTAVNÍ SOUD ČESKÉ REPUBLIKY. Nález Ústavního soudu [online] ze dne 3.12. 1996, spisová značka Pl. ÚS 1/96. Dostupné na internetu:

<http://nalus.usoud.cz/Search/ResultDetail.aspx?id=29186&pos=1&cnt=2&typ=result>

NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD. Rozhodnutí nejvyššího správního soudu [online] ze dne 16. 5. 2007, spisová značka 2 AS 78/2006. Dostupné na internetu:

http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2006/0078_2As_0600064A_prevedeno.pdf

NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD. Rozhodnutí nejvyššího správního soudu [online] ze dne 30. 7. 2009, spisová značka 2 AS 65/2008. Dostupné na internetu:

http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2008/0065_2As_0800069A_prevedeno.pdf